

14 norska dansare från Nyköpings vänort Notodden visade upp sitt kunnande och sina vackra dräkter i ett uppskattat inslag vid spelmansstämman på Backavallen.

— JAG HITTAR PÅ ALLT EFTERSOM SA' YNGSTE DELTAGAREN MANUEL

Inte mindre än ett 70-tal spelmän och folkdansare från företrädesvis Sörmland men även från andra landsdelar samt från grannlandet Norge deltog på lördagseftermiddagen i den stämmningsfulla och färgglada spelmansstämman på Backavallen i Katrineholm. Södermanlands spelmansförbund stod som värd, och stämman kunde genomföras i strålende solsken men inför en tyvärr rätt fåtalig publik. Hedersordföranden Gustaf Wetter, Katrineholm, höll i trådarna och såg till att allt fungerade perfekt. Det dröjde heller inte länge förrän spelmännen fått upp ångan och tonerna flödade över Katrineholms fotbollsarena.

Mycket av det som spelades hade naturligt nog anknytning till Sörmland. Hela gänget av spelmän och dansare tågade in på Backavallen till tonerna av Gånglåt från Lerbo. Man fortsatte sedan med Skänklåt från Sködinge, Brudpolska från Vingåker och en vals av August Widmark — lantbrukaren från Kultorp i Vingåker, som åkte runt i trakten och undervisade elever. August Widmark avled 1898, och Gustaf Wetter kunde berätta att sonen tog med sig notboken till Amerika. Men genom en ödet skickelse finns nu notboken förvarad i Spelmansförbundets arkiv.

9-ÅRING YNGST

De olika spelmanslagen inom Sörmland fick svara för var sitt framträdande, och däremellan förekom ett flertal soloframträdanden och uppträdanden av folkdanslag i det trevliga och omväxlande programmet.

Där fanns på plats spelmanslagen från Gillberga, Södertälje, Katrineholm, Valla, Nyköping och Malmabygden samt Vingåkers gille för låt och dans.

Yngst bland deltagarna var 9-åring Manuel Tysk från Byle, som blåste fanfar i näverlur när turen var kommen till 25-årsjubilerande Katrineholms spelmanslag.

— Jag hittar på allt eftersom, sa Manuel till Gustaf Wetter när denne frågade hur han bar sig åt.

NORSKA FOLKDANSARE

Mycket uppskattat blev framträdandet av det norska folkdanslaget från Notodden, som är en vänort till Nyköping. Norrmännen hade varit på visit i Nyköping och fått höra talas om stämman. Man beslutade då spontant att åka till Katrineholm och uppträda.

De 14 dansarna från Notodden gjorde sitt framträdande i vackra dräkter till toner från blå har-dangertelor.

Bland de medverkande i övrigt kan nämnas den skicklige spelmannen Bertil Rydberg från Örebro, samt svenske mästaren i Magdeburgerspel, Yngve Andersson från Norrköping, som blå spelade på ett Magdeburgerspel från 1890.

88-ÅRING FRÅN JÄMTLAND

Publiken fick se och höra många fler duktiga spelmän. Vi kan inte nämna alla. Men den 88-åriga klarinettvirtuosen Eric Nilsson från Mattmar, som rest ända från Jämtland för att få vara med och spela, är absolut värd ett par rader.

Eric Nilsson från Mattmar var ändå inte äldst på stämman. Den 90-åriga nestorn bland spelmännen, f d professorn i etnografi Yngve Laurell från Stockholm, satt bland publiken på läktaren i västgötadräkt med röd luva.

Yngve Laurell kallades ned från läktaren mot slutet av programmet och fick berätta om hur det gick till att spela in folkmusik på vaxrullar i början av 1900-talet.

90-ÅRING ANNU AKTIV

— Jag har varit intresserad av folkmusik och gamla tokiga gubbar sedan barndomen, berättade 90-åringen.

Efter 60 år har man nu tvättat rullarna rena, och en del inspelningar har överflyttats på skiva. Av det här fick publiken också ett litet smakprov.

Trots sin höga ålder är Yngve Laurell ännu aktiv och har nyligen gett ut sitt fjärde nothäfte.

Spelmansstämman avslutades med allspel — Oxelösundspolskan och Österåkers brudmarsch. På kvällen samlades de medverkande och andra inbjudna till middag på Safiren i Folkets hus.

Text: SÖREN SOLDAN
Foto: HENRY SVENSSON

Lilla Pia Fagerberg från Valla höll en egen liten uppvisning i dans framför de norska folkdansarna. Men så hade hon också morfar med bland spelmännen och har kanske ärvt intresset för folkmusik.

14.8
1972

